

Apel zastupnicima i zastupnicama Hrvatskog sabora:

Vjerske zajednice ne smiju biti povlaštene u Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija!

Zagreb, 2. listopada 2014.

Poštovane zastupnice i zastupnici,

upravo je sada na vašim klupama **Konačni prijedlog zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija** – dugo očekivan i dobrodošao putokaz za podizanje financijske transparentnosti i odgovornosti u upravljanju svim neprofitnim organizacijama, bez obzira na njihov pravni oblik, veličinu, snagu ili svjetonazorski predznak. Nakon opsežne javne i saborske rasprave, otklonjene su formulacije koje su predstavljale prepreke za razvoj socijalnog poduzetništva i kolektivno pregovaranje između socijalnih partnera.

Međutim, u konačnom prijedlogu zakona uskrsnula je odredba u Čl. 2. stavak 3 o izuzeću vjerskih zajednica od obveze financijskog izvještavanja o ukupnim prihodima, već se na njih - za razliku od svih drugih obveznika zakona, uključujući i političke stranke - odnosi samo obveza izvještavanja o trošenju proračunskih sredstava. Upozoravamo da ova odredba o izuzeću NIJE postojala u prijedlogu zakona u prvom čitanju o kojem je raspravljao Sabor, već je preuzeta iz jednog od radnih nacrti zakona koji čak nije bio upućen ni na Vladu. **Napominjemo da se u priloženom izvješću o provedenoj javnoj raspravi, kao i u izvješćima saborskih odbora ne nalazi uporište za ovo izuzeće vjerskih zajednica¹.**

U praksi, ovo izuzeće znači da sav novac vjerskih zajednica iz privatnih i međunarodnih izvora uopće neće biti predodčen javnosti i mjerodavnim institucijama financijskog nadzora!!! Ovim izuzećem država vlastitim građanima koji su i svojim donacijama, a ne samo putem proračuna, financirali određenu vjersku zajednicu onemogućuje pravo uvida u način trošenja njihovog novca! **Time se legalizira financijska siva zona - „porezna oaza“ - razmjera više milijardi kuna godišnje, koja predstavlja i koruptivni rizik pranja novca.**

Podsjećamo da čak **83 posto građana koji se većinom deklariraju kao katolici smatraju da bi Katolička crkva trebala objavljivati financijske izvještaje o svim svojim prihodima i rashodima, uključujući i milodare².** Podsjećamo i na to da je Zakon o pravnom položaju vjerskih zajednica, NN 83/02, 72/13 iste definira kao neprofitne i ne navodi nikakve iznimke ili specifičnosti vezane uz obveze financijskog izvještavanja, dok je dužnost Katoličke crkve da poštuje zakone o financijskom poslovanju eksplicirana i u Ugovoru između Svete Stolice i Republike Hrvatske o gospodarskim pitanjima NN18/98) te ponovljena u Izvješću Državne revizije za 2010.

Stoga Vas molimo da uložite amandman na konačnu verziju zakona kako bi se ovo štetno izuzeće vjerskih zajednica sadržano u odredbi Članka 2 stavak 3 izuzelo iz konačne verzije zakona.

¹Ministarstvo financija se u svom obrazloženju ovog izuzeća poziva na Izvješće Odbora za Financije i državni proračun o prijedlogu tog zakona donesenog na sjednici 4. veljače 2014. Međutim, u tom izvješću uopće ne traži od predlagatelja da izmijeni Zakon i unese navedena izuzeća za vjerske zajednice već se isključivo upozorava da prihodi vjerskih zajednica od milodara i druge naknade za različite vjerske usluge poput vjenčanja ne smiju biti tretirani kao gospodarska djelatnost. <http://www.sabor.hr/izvjesce-odbora-za-financije-i-drzavni-proracu0013>

² Istraživanje je provela agencija IPSOS PULS u studenome 2013. telefonskim putem na nacionalnom reprezentativnom uzorku od 1001 ispitanika starijih od 18 godina za potrebe udruge CESI.